

Med datteren på besøg i Tallin

I dette afsnit om mit og min datters besøg i Tallin vil du møde: En ægte sørøverbar, Nordeuropas højeste tårn, funky politimænd, forbudte bøger, lystige folkedansere og selve stedet hvor Dannebrog faldt ned i 1219

TEKST OG FOTO: HENRIK KØHLER
redaktion@midtjyllandsavis.dk

Jeg er af sted med min 23 årige datter på besøg i Estlands hovedstad Tallinn i knapt fire døgn. Vi er heldige at løbe ind i tredages-festivalen »Tallinna Vanalinna Paevad« - Tallinn i gamle dage.

Da vi åbner gadedøren ud til vores brolagte Harju-gade den første morgen, er der allerede opstillet en lang række træboder med kunsthåndværk, og solen titter frem: Snart er der gang i salg af træting til køkkenet, skind/tekstil, keramik, slik samt kager og boller. En bod har krydderier i løs vægt og store poser med ristede løg - måske en delikatesse på de her kanter. Vi beder om det mest traditionelle bagerbrød og får langet et lille stykke brød med indbagt feta over disken. Det er en meget tør og kompakt oplevelse at komme igennem, også selv om vi deler.

Man gør sig meget i fildede ting, fra katte-reder til totalt skøre hatte i god kvalitet. Det er vores indtryk, at kvalitet og finish er virkeligt høj. Priserne er også lidt derefter, og vi har jo kun en lille turrysæk med. Det lægger lidt låg på indkøbslysten. Hvilket faktisk er positivt, da vi så kan fokusere på andre ting end at slæbe til huse.

Virkelig smuk bydel

Den gamle bydel er virkelig smuk og stemningsfuld, og i anledning af festivalen er mange klædt ud i middelalder-outfit. På en restaurant står en af tjenerne og råber menukortet ud over det lille torv, mens han svinger elegant med armen, og i en døråbning samme sted sidder en kvindeligt trio og tilføjer miljøet en ekstra dimension med deres stemningsfulde middelaldermusik.

Vi er forbi »Beer House« og bliver ved indgangen mødt af tre udstoppede dyr i form af et vildsvin og en ulv, der bærer en træplade med øl mellem sig, mens en ræv ser til. Inde er lokalet præget af tykke stolper og loftsbjælker og en enkelt rustning byder velkommen. Det er dog i kælderens, at tema-begrebet får fuld gas i en sørøverbar. En halvt afklædt sørøverkvinde tager imod ved indgangen. Lyset er dæmpet og rødtligt, og stævnen af et træskib med galionsfigur og tovværk

og kanoner fylder ganske meget. Man går ligesom på en sti. Er det mon rigtigt vand i bunden til siderne? På dametoi-lettet, når man har låst døren efter sig, kommer pludselig en sørøver, der står og rusker desperat i nogle tremmer, til syne midt i døren, så man ikke føler, at man er alene - det er min datter, der refererer.

Vi har købet et Tallinn-kort, der giver adgang til transport og en lang række entreer. Det indbyder til, at man kommer ud og se sig om, så vi står på bus nr. 34A, der kører ud til fjernsynstårnet. Det viser sig at ligge i et skovrigt område seks kilometer uden for byen.

Restaurant i 175 meters højde

Tårnet blev opført for at forbedre sendeforholdene til OL i Moskva i 1980, hvor sejladserne foregik i Tallinn, og er Nordeuropas højeste bygning med sine 340 meter. Restauranten befinder sig i 175 meters højde. Herfra får man et godt indtryk af hvor meget skov, som de faktisk har i det her land. Godt 56 procent af Estland er dækket af skov. Forståeligt at de tætte skove var et godt skjulested for modstandsbevægelsen under den tyske besættelse.

I gulvet kan man gå op på nogle runde glasvinduer, der er slørede, indtil de pludselig ikke er det længere. Kroppen stritter imod at stå på en glasplade med 175 meter ned til de mikroskopiske biler ved tårnets fod. På gulvet er angivet afstande til verdens hovedstæder. De fleste europæiske ligger klumpet sammen. Det skyldes naturligvis, at vi befinder os rigtigt langt mod øst.

Æstetisk sans

På vej tilbage til byen står vi af bussen og køber lidt nem frokost og vandrer herfra knapt to kilometer gennem bolig-områder. Det er faktisk mere interessant end tårnet. Husene er hovedsageligt bygget af træ og med mange flotte finesser og detaljer. Mange er to-farvede og i farver, der harmonerer smukt med hinanden. De har virkelig æstetisk sans de estere. Vi bliver overvældet af den ene romantiske villa efter den anden, - også en enkelt ruin eller to, der ikke har set maling i mange år. Men sjovt nok er der også en fascination ved huse der er i forfald.

Billedtekst

I festivalprogrammet er annonceret, at »Lexsoul Dancemachine« skal spille på den store scene på torvet og dermed åbne festivalen for alvor. Når man checker på youtube, så spiller de fem unge mænd noget tempofyldt soul med breaks og en brasilianer i percussionsafdelingen. Der er attitude på med solbriller og hurtige moves på den brede scene. Det er ret fedt og appellerer til, at man danser med, men efter en halv times tid føles det også en anelse monotont.

10 nydelige politimænd

Et øjeblik efter kommer 10 nydelige politimænd ind i deres sorte uniformer, stivede skjorteflipper og slips og tager plads med blankpudset messing i form af blandt andet tromboner og barytonsaxer. Her tager koncerten en fuldstændig drejning. Jeg tænker, at de har øvet dette mange gange, for riffs'ene sidder lige i skabet, selv om de pæne midaldrende mænd i Tallinn Police Orchestra bestemt ikke ligner en funky blæse-sektion i traditionel forstand. Det er måske også netop det, der gør det ekstra overrullende.

Ved et tilfælde kommer vi forbi »Ban-

ned Books Museum«, som holder til i et ydmygt lokale. En skotte passer stedet denne dag. Han fortæller, at de udelukkende eksisterer ved hjælp af private donationer. Her er vel udstillet et par hundrede bøger fra »Lille Sorte Sambo« til »1984« af George Orwell, ledsaget af en overskuelig tekst til hver enkelt bog.

Jeg spørger ind til det russiske mindretal, som udgør hele 38 procent her i Tallinn. På landsplan udgør de 25 procent.

»Det er en ting, som er meget kompleks«, lyder svaret. De etniske russere ønsker ikke at komme til Rusland, og russerne er heller ikke interesseret i at huse dem. Fra officielt hold er der gjort en stor indsats for at integrere dem, men det er vanskeligt, for de føler sig jo forskellige fra den estisk talende del af befolkningen og er stolte af det afhængigt af, hvem der spørger. I øvrigt er de formelt statsløse, har ikke pas og er dermed forhindret i at rejse udenlands. For et erhverve sig ret til et pas skal man kunne tale estisk, og det kan langt fra alle russisktalende.

Det lyder som et emne, man kan tale længe om. En spøjst ting er, at for et par år siden tog en kendt rapper emnet op i en sang, der blev et kæmpe hit, og som betød langt mere for integrationen end nok så mange anstrengelser, som regeringen havde gjort sig.

12 gamle vandflyvere

Seaplane Harbour Museum er inkluderet i vores Tallinn-kort. Det er et maritimt museum hjemmehørende i tre kæm-

pestore sammenhængende haller, der husede 12 vandflyvere i perioden mellem de to verdenskrige. Det er imponerende stort og omfattende. Man bevæger rundt dels på gangbroer og især på bunden af det, der engang var et stort bassin. Der er mulighed for at komme ned i en u-båd og se de klaustrofobiske forhold, mandskabet levede under, og der er alverdens interaktive ting, som man kan give sig i kast med. Det store lokale er meget mørkt, samtidig med at den blå himmel lokker udenfor, så vi snyder os lidt igennem og er ude igen i den strålende sol på under en time. På vej hen til bussen kommer en lille hvid selvkørende bil trillende. Venter pænt i T-krydset og fortsætter med cirka 20 km/t til den er ude af syne. Måske et meget sigende billede på esternes teknologiske landvindinger.

I en park ved bymuren møder vi to kvinder og en mand, der er klædt meget gennemført ud i middelaldertøj. Der tages billeder til et eller andet formål. Jeg får dem med på et par billeder med datteren placeret imellem dem. Hun ser meget høj og nutidig ud i det selskab.

Hvor Dannebrog faldt ned

På vej op ad højen Toompea møder vi selveste monumentet, hvor Dannebrog faldt ned under slaget ved Lyndanise den 15. juni 1219. Der er også en længere forklarende tekst på dansk.

Et gammelt maleri der viser vort smukke nationalflag komme dalende ud af den blå luft. De nærmere omstændigheder vil jeg undlade at komme nær-

mere ind på, men sandsynligheden for, at det er hændt i virkeligheden, må nok betragtes som minimal. Det bekymrer vi os nu ikke om, da vi tager et par selfies og står lidt med en følelse af at befinde os på et særligt historisk sted.

Unge i folkedragter

På vores sidste morgen i Tallinn er vi på vej ud til Tower Square, hvor et folke-dansertræf skal finde sted. Der opstillet en overdækket scene med trægulv og 4-5 lange bænkerækker til tilskuere. Dem er der ikke så mange af, men danserne starter netop, som vi kommer frem. Det er hovedsageligt unge i aldersgruppen 15 – 25 år, der optræder i smukke regionale folkedragter, der er meget varierede i farver og mønstre.

En af de unge kvinder fortæller, at de tager dragten ned af bøjlen to gange om ugen og går til dans. Hendes stammer fra en ø i Østersøen, og en fyr, der står og lytter med, fortæller, at hans dragt er fra midt i landet.

Jeg siger, at de skal være stolte af at have bevaret de traditioner, der jo nærmest helt er forsvundet i Danmark. »Det er vi sandelig også«- lyder det lakoniske svar. Hver gruppe består af 8 – 15 personer, der typisk tager sig 2-3 danse på trægulvet, før næste hold træder op til dans.

Desværre er musikken båndet, men de unge mennesker siger, at der ofte også er levende musik. Med billedet af den glade estiske ungdom i deres smukke folkedragter slutter hermed den anden og sidste beretning fra Tallinn.

Billedtekst

Billedtekst

Billedtekst

Billedtekst